

LIETUVOS MEDICINOS BIBLIOTEKOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS 2023–2025 METŲ VEIKSMŲ PLANAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos medicinos bibliotekos (toliau – LMB) korupcijos prevencijos 2023–2025 metų programos veiksmų planas (toliau – Veiksmų planas) LMB parengtas siekiant įgyvendinti esminius pokyčius mažinant korupciją LMB, nuosekliai ir kompleksiskai formuoti korupcijai atsparią aplinką.

2. Veiksmų planas parengtas vadovaujantis svarbiausiomis korupcijos prevencijos LMB ir sveikatos priežiūros sistemoje nuostatomis. Veiksmų planas skirtas korupcijos rizikos veiksniams mažinti ir šalinti, taip pat korupcijos rizikos veiksniams valdyti.

3. Veiksmų planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Nacionaline darbotvarke korupcijos prevencijos klausimais, patvirtinta 2022 m. birželio 28 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XIV-1178 „Dėl 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais patvirtinimo“, ir 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais įgyvendinimo 2023–2025 metų planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. gegužės 3 d. nutarimu Nr. 324 „Dėl 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais koordinatoriaus paskyrimo ir 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais įgyvendinimo 2023–2025 metų plano patvirtinimo“, bei kitais teisės aktais, kuriuose nurodomos korupcijos rizikos mažinimo priemonės, ir atsižvelgiant į korupcijos rizikos valdymo vertinimo, atsparumo korupcijai lygio nustatymo rezultatus bei Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – STT), Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės atliktų analizių ir auditų pateiktas išvadas ir rekomendacijas, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos rekomendacijas, *Transparency International* Lietuvos skyriaus pasiūlymus, aplinkos analizę, sociologinių tyrimų rezultatus, visuomenės, savivaldybių institucijų ir įstaigų pateiktus pasiūlymus.

4. Veiksmų plane vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose įstatymuose.

5. Veiksmų planas įgyvendinamas pagal Veiksmų plano priede nurodomas korupcijos rizikos mažinimo priemones.

II. APLINKOS IR KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO PRIELAUDŲ ANALIZĖ

6. Bendrosios korupcijos prielaidos įstaigoje:

6.1. socialinės (santykinai maži sveikatos sistemos darbuotojų atlyginimai, nepakankamas sveikatos priežiūros įstaigų finansavimas. Sveikatos sistemos įstaigos dažniausiai neapmoka darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo. Todėl už mokymąsi darbuotojai moka patys, o tai yra papildomos išlaidos, nors profesinės kvalifikacijos tobulinimas yra privalomas);

6.2. teisinės (teisės aktų netobulumas, pakankamai dažnas jų keitimas, teisės aktų, reglamentuojančių tam tikras visuomeninių santykių sritis nebuvimas);

6.3. institucinės (darbuotojų, žinančių apie korupcijos atvejus, nenoras ar baimė dalyvauti antikorupcinėje veikloje, motyvacinės karjeros sistemos nebuvimas, neišplėtotas vidaus ir išorės auditas, nepakankamai skaidrūs sprendimų priėmimo procesai sveikatos sistemoje, nesivadovaujama asmeninės atsakomybės principais, trūksta viešumo);

6.4. struktūrinės (nepakankamas aprūpinimo informacinėmis technologijomis lygis. Modernių informacinių technologijų efektyvus naudojimas leistų užtikrinti informacijos valdymo sistemų funkcionavimą, disponuojamos informacijos apsaugą, padidinti duomenų keitimosi spartą, supaprastinti darbą, sumažinti veiklos sąnaudas);

6.5. visuomenės pilietiškumo stoka (piliečių nenoras dalyvauti antikorupcinėje veikloje).

7. LMB veiklos funkcijos, sritys, kuriose galimas korupcijos pasireiškimas:

7.1. Viešieji pirkimai. Viešieji pirkimai, kuriems naudojamos valstybės biudžeto lėšos, priskiriami prie sričių, kuriose yra didesnė korupcijos pasireiškimo tikimybė. Viešųjų pirkimų tvarkos pažeidimai lemia neteisėtą, neefektyvą valstybės biudžeto lėšų naudojimą ir sudaro sąlygas korupcijai pasireikšti. Labai svarbu laiku atnaujinti LMB supaprastintas viešųjų pirkimų taisykles, aiškiai reglamentuoti viešųjų pirkimų organizavimą, siekti kuo didesnio viešumo skelbiant kuo daugiau informacijos interneto svetainėje, taip pat siekti kuo daugiau pirkimų atlikti Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos priemonėmis;

7.2. Konkursai eiti pareigas ir darbuotojų priėmimas į darbą. LMB darbuotojai nėra valstybės tarnautojai, todėl jų darbo santykiams taikomas LR darbo kodekso ir kitų susijusių darbo teisės aktų nuostatos, kas nenumato privalomų reikalavimų darbdaviui vykdam darbuotojų atranką ir įdarbinimą, todėl darbdavys turi prerogatyvą savarankiškai nustatyti naujų darbuotojų paieškos, atrankos ir įdarbinimo tvarką. Nepakankamas šios tvarkos reglamentavimas ir skaidrumas sudaro prielaidas korupcijos apraiškoms.

III. VEIKSMŲ PLANO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

8. Veiksmų plano tikslas – išaiškinti ir šalinti korupcijos prielaidas, didinti skaidrumą ir atvirumą užtikrinant skaidresnę ir veiksmingesnę LMB bei jos darbuotojų veiklą, siekti kompleksiskai šalinti neigiamas sąlygas, skatinančias korupcijos atsiradimą, siekti asmenis atgrąsinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo bei kitų veiksmų, kurie didina korupcijos sklaidą LMB, atlikimo.

9. Uždaviniai Veiksmų plano tikslui pasiekti:

9.1. parengti Korupcijos prevencijos veiksmų plano programą, jos įgyvendinimo veiklos planą, paskirti atsakingą už korupcijos prevenciją ir kontrolę asmenį bei teikti šią informaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai (toliau – Ministerija);

9.2. didinti viešumą ir atvirumą teikiant viešąsias paslaugas ir priimant sprendimus;

9.3. didinti LMB veiklos procedūrų skaidrumą ir aiškumą;

9.4. ugdyti darbuotojų patikimumą, lojalumą ir sąžiningumą;

9.5. motyvuoti visuomenę elgtis sąžiningai, pranešti apie korupciją;

9.6. gerinti valdymo kokybę LMB, sudaryti antikorupcinę aplinką;

9.7. didinti viešųjų pirkimų vykdymo LMB skaidrumą;

9.8. nagrinėti gautus skundus korupcijos klausimais;

9.9. vertinti antikorupcines iniciatyvas, gaunamus pasiūlymus bei kitą informaciją, susijusia su korupcijos prevencija LMB;

9.10. bendradarbiauti korupcijos prevencijos klausimais.

10. Priemonės, kurios sumažins korupcijos apraiškų prielaidas LMB, ir jų atsakingi vykdytojai, vykdymo terminai, laukiami rezultatai, vertinimo kriterijai ir jų reikšmės pateikti Programos Veiksmų plano priede 2023–2025 m.

IV. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, FINANSAVIMAS, STEBĖSENA, VERTINIMAS, ATSKAITOMYBĖ, KONTROLĖ, KEITIMAS, PAPILDYMAS IR ATNAUJINIMAS

10. Programos veiksmų plano uždaviniams įgyvendinti sudaromas Programos veiksmų plano priedas (toliau – Veiksmų plano priedas), kuriame nurodomos priemonės, atsakingi vykdytojai, numatomi jų vykdymo terminai, laukiami rezultatai ir vertinimo kriterijai.

11. Veiksmų planas yra neatskiriama šios Programos dalis. Jis gali būti keičiamas, papildomas ir atnaujinamas atsižvelgiant į kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtakos Veiksmų plano priede numatytų priemonių vykdymui, priemonių atsakingieji vykdytojai turi teisę teikti įstaigos vadovui ar darbuotojams, atsakingiems už korupcijos prevenciją ir kontrolę, motyvuotus pasiūlymus dėl vykdomų priemonių, numatytų Veiksmų plano priede, koregavimo ar pakeitimo efektyvesnėmis ar racionalesnėmis priemonėmis, detalizuodami priežastis ir motyvus, dėl kurių neplanuojama jų įgyvendinti, ir siūlydami alternatyvias priemones, skirtas korupcijos rizikai sumažinti, siekiant įgyvendinti konkretų uždavinį, kurio įgyvendinimui buvo priskirta ši priemonė, nurodydami siūlomų priemonių tikslus, vykdymo procesą ir vertinimo kriterijus, o pastarieji, įvertinę ir apibendrinę gautą informaciją, turi teisę teikti Sveikatos apsaugos ministerijai motyvuotus pasiūlymus dėl įgyvendinamų Veiksmų plano priede numatytų priemonių koregavimo ar pakeitimo efektyvesnėmis ar racionalesnėmis, detalizuodami jų tikslus, vykdymo procesą ir vertinimo kriterijus;

12. Pasibaigus kalendoriniams metams, įstaigos darbuotojai, atsakingi už korupcijos prevenciją ir kontrolę, koordinuojantys ir kontroliuojantys Veiksmų plano įgyvendinimą, vertina priemonių atsakingųjų vykdytojų pateiktą informaciją apie Veiksmų plano priede numatytų priemonių vykdymo eigą bei veiksmingumą ir prireikus nedelsdami imasi šalinti nustatytas kliūtis ir problemas, dėl kurių gali būti nepasiekti Veiksmų plano tikslai ir uždaviniai, laiku neįvykdytos Veiksmų plano priede numatytos priemonės.

13. Veiksmų plano nuostatas (jos įgyvendinimo priemones) vykdo Programos veiksmų plano priede nurodyti atsakingi vykdytojai. Už konkrečių Veiksmų plano priede numatytų priemonių įgyvendinimą pagal kompetenciją atsako įstaigos vadovas, darbuotojai, atsakingi už korupcijos prevenciją ir kontrolę, bei priemonių atsakingieji vykdytojai. Apie Veiksmų plano priede numatytų priemonių vykdymo eigą ir (ar) įgyvendinimą, priežastis, dėl kurių priemonė nebuvo ar negali būti įgyvendinta laiku, LMB vadovas, pasibaigus kalendoriniams metams, ne vėliau kaip iki vasario 1 d. raštu informuoja Sveikatos apsaugos ministeriją.

14. Siekiant nuosekliai vertinti pasiektą pažangą, nustatyti kliūtis ir problemas, kylančias įgyvendinant Veiksmų planą, turi būti:

14.1. reguliariai vykdoma Veiksmų plano priemonių įgyvendinimo stebėseną ir vertinimas, kuriuos vykdo Atsakingas asmuo;

14.3. kartą per metus, Ministerijos Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimu skyriui teikiamas pranešimas – ataskaita apie konkrečių LMB paskirtų Veiksmų plano programos priemonių įgyvendinimo eigą, jų veiksmingumą ir tai pagrindžiantys duomenys.

15. Priemonės, susijusios su Programos Veiksmų plano priemonių vykdymo kontrole, jų vykdymo terminai nurodyti Veiksmų plano programos priede.

16. Programa vykdoma iš LMB skiriamų valstybės biudžeto lėšų.

17. Juridiniai bei fiziniai asmenys pasiūlymus dėl Programos nuostatų, tikslų ir uždavinių atnaujinimo gali teikti LMB per visą Programos įgyvendinimo laikotarpį, net jei jie nedalyvauja Programos priemonių plano įgyvendinime.

18. Atsakingas asmuo, atsižvelgęs į gautus pasiūlymus dėl tolesnių Veiksmų plano programos prioritetų, naujų uždavinių nustatymo ar esamų uždavinių aktualumo vykdant Veiksmų plano programą ir atliktą stebėsenos išvadą, parengia naujo laikotarpio Veiksmų plano projektą, o prireikus – ir Programos pakeitimo ir (ar) šių dokumentų pakeitimo, papildymo projektą ir teikia juos LMB direktoriui tvirtinti.

19. Programa tvirtinama, atnaujinama, keičiama ar papildoma LMB direktoriaus įsakymu.

20. Visa informacija, susijusi su Programos įgyvendinimu (metiniu ir galutiniu vertinimu), skelbiama viešai LMB interneto svetainėje.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Ši Programa įsigalioja nuo jos patvirtinimo.

22. Laukiamas programos įgyvendinimo rezultatas – užkirsti kelią atsirasti palankioms korupcijai sąlygoms įstaigoje, skaidrumo ir atvirumo užtikrinimas vykdant viešuosius pirkimus, administruojant bei teikiant paslaugas ir pan.

**LIETUVOS MEDICINOS BIBLIOTEKOS 2023–2025 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS VEIKSMŲ PLANO
ĮGYVENDINIMO PRIEDAS
PLANO UŽDAVINIAI, KORUPCIJOS RIZIKOS MAŽINIMO PRIEMONĖS, VYKDYTOJAI, LAUKIAMAI REZULTATAI**

1. UŽDAVINYS. Didinti LMB veiklos viešumą ir atskaitingumą visuomenei.					
<i>Eil. Nr.</i>	<i>Eil. Nr. pagal Plano* priedą</i>	<i>Priemonės</i>	<i>Vykdytojai</i>	<i>Įgyvendinimo terminas</i>	<i>Laukiamo rezultato vertinimo kriterijai</i>
1.1		Parengti ir patvirtinti LMB 2023–2025 m. Korupcijos prevencijos veiksų plano programą ir veiksų plano įgyvendinimo priedą, informaciją skelbti viešai LMB tinklalapyje	Atsakingas asmuo už korupcijos prevencijos ir kontrolės vykdymą	2023 III ketv.	Sudaryta programa ir veiksų planas 2023–2025 metams, viešai skelbiama internete LMB interneto svetainėje. 2023-08-29 įsakymas Nr. V-20
1.2	1.1	Dalyvauti SAM atstovų organizuojamuose susitikimuose, kurių savininko ar dalininko teises ir pareigas įgyvendina SAM, vadovų susitikimus, tikslu išgryninti įstaigos vertybes	LMB administracija, Atsakingas asmuo už korupcijos prevencijos ir kontrolės vykdymą	2023 m. IV ketv. 2024 m. IV ketv. 2025 m. IV ketv.	Paskirti atsakingi asmenys, 2023-08-04 įsakymas Nr. V-18, 2023-08-09 įsakymas Nr. V-19
1.3	1.3	Interneto svetainėje ir viešai matomose įstaigų erdvėse (fojė, koridoriuje, kitoje gerai matomoje vietoje) skelbti įstaigos vertybes.	Atsakingas asmuo už korupcijos prevencijos ir kontrolės vykdymą	Nuolat	Viešai prieinama informacija skelbiama LMB

					internetu svetainėje ir informaciniuose stenduose bibliotekos patalpose. 2023-11-06 įsakymas Nr. V-29
1.4	1.4	Organizuoti kasmetinę vadovybės bei darbuotojų diskusiją, tikslu aptarti įstaigos vertybes ir antikorupcinius pokyčius.	LMB administracija ir Atsakingas asmuo už korupcijos prevencijos ir kontrolės vykdymą	Ne mažiau nei 1 per metus 2024 IV ketv. 2025 IV ketv.	Skatinti pagarbą ir atsakomybę, atsparumą korupcijai tarp LMB darbuotojų
1.5	1.13	Skelbti informaciją apie pacientų teises ir pareigas įstaigos interneto svetainėje.	Atsakingas asmuo už korupcijos prevencijos ir kontrolės vykdymą	Nuolat	Informacija skelbiama LMB tinklalapyje Skyriuje Teminė informacija> Visuomenei> Teisinė informacija pacientams
1.6		LMB interneto svetainėje skelbti aktualią, nuasmenintą informaciją apie nustatytus korupcijos atvejus įstaigoje.	Atsakingas asmuo už korupcijos prevencijos ir kontrolės vykdymą	Nuolat	Atvejų nenustatyta

2. UŽDAVINYS. Didinti LMB darbuotojų sąmoningumą pranešėjų apsaugos srityje, kuri laikytina viena iš svarbesnių kuriant korupcijai atsparią aplinką.

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Eil. Nr. pagal Plano* priedą</i>	<i>Priemonės</i>	<i>Vykdytojai</i>	<i>Įgyvendinimo terminas</i>	<i>Laukiamo rezultato vertinimo kriterijai</i>
2.1	2.1	Skatinti darbuotojus suprasti pranešėjų apsaugos mechanizmo esmę ir jo veikimą. Stiprinti darbuotojų sąmoningumą, užtikrinant pranešėjų apsaugą, tikslu keisti institucinį	Atsakingas asmuo už korupcijos	2024 m. IV ketv.	Didėjantis darbuotojų pasitikėjimas

		požiūrį į pranešėjus, šalinti neigiamą požiūrį ir nuostatas dėl pranešimų teikimo apie neteisėtą ar nesąžiningą elgesį.	prevencijos ir kontrolės vykdymą.	2025 m. IV ketv.	pranešėju apsaugos mechanizmu.
--	--	---	-----------------------------------	------------------	--------------------------------

3. UŽDAVINYS. Tobulinti antikorupcinę aplinką LMB ir valdyti interesų konfliktus.

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Eil. Nr. pagal Plano* priedą</i>	<i>Priemonės</i>	<i>Vykdytojai</i>	<i>Įgyvendinimo terminas</i>	<i>Laukiamo rezultato vertinimo kriterijai</i>
3.1	3.1	Kalendoriniams metams pasibaigus, apibendrinti darbuotojų etikos taisyklių taikymo rezultatus dėl darbuotojų etikos taisyklių pažeidimo, etikos taisyklių nuostatų laikymosi kontrolės, etikos komisijos posėdžiuose priimtų sprendimų ir tai pavišinti įstaigos interneto svetainėje.	2023 m. spalio 16 d. Įsakymu Nr. V-28 atnaujintos sudėties LMB etikos komisija.	2024 m. I ketv. 2025 m. I ketv	LMB svetainėje skelbti nuasmenintą etikos komisijos praėjusių kalendorinių metų darbo ataskaitą
3.2	3.2.	Siekiant šalinti teisinio reguliavimo trūkumus, stiprinti darbuotojų antikorupcinį sąmoningumą, nustatyti papildomas kontrolės priemones valdant interesų konfliktus, įstaigose užtikrinti Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – Įstatymas) laikymosi kontrolę ir priežiūrą, vadovaujantis Įstatymo ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (toliau – VTEK) rekomendacijų dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo laikymosi kontrolės ir priežiūros, patvirtintų 2021 m. lapkričio 24 d. VTEK sprendimu Nr. KS-332 „Dėl rekomendacijų dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo laikymosi kontrolės ir priežiūros patvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos) nuostatomis, apie atliktus veiksmus, informuojant įstaigos vadovą.	Atsakingas asmuo už korupcijos prevencijos ir kontrolės vykdymą.	Nuolat / ne rečiau kaip kartą per pusę metų 2023 m. IV ketv. 2024 m. IV ketv. 2025 m IV ketv.	Pagal poreikį atnaujinti ir įstaigos vadovo patvirtinti įstaigos vidiniai aktai, reglamentuojantys viešųjų ir privačių interesų kontrolę.

4. UŽDAVINYS. Gerinti administracinių ir viešųjų paslaugų kokybę LMB, didinti sprendimų ir procedūrų skaidrumą.

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Eil. Nr. pagal Plano* priedą</i>	<i>Priemonės</i>	<i>Vykdytojai</i>	<i>Įgyvendinimo terminas</i>	<i>Laukiamo rezultato vertinimo kriterijai</i>
4.1	4.7.	Vykdyti pirkimų stebėseną pagal tarptautinių ir supaprastintų viešųjų pirkimų rodiklius, skelbiamus VPT Švieslentėje, adresu	Asmuo atsakingas	2023 m. IV ketv.; 2024 m. IV ketv.;	Įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui pateiktų

		https://vpt.lrv.lt/lt/statistika-ir-analize/pirkimu-vykdytojuzemelapis-svieslente-1 ir atlikti viešinamos informacijos analizę, o išvadas ir siūlymus dėl pirkimų stebėsenos rodiklių tobulinimo, korupcijos prevencijos veiklos skaidrumo didinimo, pateikti įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui.	už viešuosius pirkimus.	2025 m. IV ketv.	išvadų apie atliktos viešųjų pirkimų stebėsenos pagal tarptautinių ir supaprastintų viešųjų pirkimų rodiklius analizės rezultatus ir siūlymus skaičius: 2023 m. – 1 vnt., 2024 m. – 2 vnt., 2025 – 2 vnt.
--	--	--	-------------------------	------------------	---

*Šakinis korupcijos prevencijos sveikatos priežiūros sistemoje 2023-2025 metų veiksmų planas, patvirtintas LR SAM ministro 2023-07-17 įsakymu Nr. V-813.